

РЕШЕНИЕ

№ 1703

гр. София, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 21.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **7022** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на М. Т. Р., подадена чрез адв. П. А., срещу Решение № 2153-21-245/06.07.2022 г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № 21221352432/01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

В жалбата се твърди, че при издаване на разпореждането, в частта касаеща преизчисляване на пенсията за инвалидност поради общо заболяване и определяне на размера ѝ от 25.12.2021 г., неправилно директорът на ТП на НОИ-С. град е установил, че не са допуснати пропуски и нарушения на законовите разпоредби. В тази връзка се обосновава, че при определяне на средномесечния осигурителен доход е следвало да се вземе този за 2007 г. - 398,17 лв., а не както в случая средномесечния осигурителен доход за 2001 г. - 242,96 лв. Иска се от съда обжалваният административен акт да бъде отменен като незаконосъобразен.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява. Представява се от адв. А.. В хода по същество заявява становище, че не следва да се кредитира заключението на вещото лице в последното му изречение, а следва да бъде възприет размерът на дохода определен за 2008 г., от който следва да се изчисли пенсията и да се уважи жалбата. В случай на отхвърляне на жалбата твърди, че на ответната страна не се следват разноси по съображение, че със специална разпоредба законодателят е отхвърлил

тази възможност. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С. - град, чрез юрк. Б., оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна. Поддържа, че по делото не е уточнен предмета на спора. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение като застъпва становище, че разноските по делото се определят по реда на АПК.

Софийска градска прокуратура редовно призована, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 44 -ти състав, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Със Заявление вх. № 2496/26.04.2002 г. /л. 24/ М. Т. Р. е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване /ИОЗ/.

С Разпореждане № 4 от 31.07.2002 г./л. 31/ на длъжностно лице по пенсионното осигуряване, считано от 01.01.2002 г. ѝ е отпусната личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване, съгласно Експертно решение /ЕР/ № 0061 от 11.01.1995 г. на ТЕЛК и при зачетен осигурителен стаж след датата на инвалидизиране /14.03.1941 г./ - 28 години 04 месеца и 24 дни. С разпореждането, въз основа на осигурителния доход на лицето за периода 01.01.1985 - 31.12.1987 г. г., е изчислен и индивидуален коефициент - 1,187. С това разпореждане на Р. е отпусната и наследствена пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 КЗОО от Т. Г. Б. /баща на жалбоподателката/, в минимален размер.

След отпускането ѝ пенсията е преизчислявана и осъвременявана, съгласно действащите през годините законови разпоредби, както следва:

Във връзка със заявление от 14.01.2008 г./л. 33/ за преизчисление на пенсията с допълнително придобит след пенсионирането осигурителен стаж за периода 13.10.2006 г. – 02.10.2007 г., с разпореждане № [ЕГН] от 27.02.2008 г. /л. 36/ личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на М. Р. е преизчислена само от осигурителен стаж след дата на инвалидизиране - 29 години 09 месеца и 17 дни. С разпореждането е отказано да се преизчисли пенсията с допълнително представения осигурителен доход след пенсионирането, тъй като изчисленият индивидуален коефициент 1.039 е по - неблагоприятен, т.е. пенсията не е преизчислена по чл. 21, ал. 2 от НПОС.

С разпореждане № [ЕГН] от 01.07.2008 г. /л. 37-неправилно посочен в решението с № 40031432113 от 01.07.2008 г./ пенсията е осъвременена на основание чл. 100 от КСО от 01.07.2008 г. в размер 176,86 лв.

На основание § 7а, ал. 1 от ПЗР на КСО през 2008 г. е направено преизчисление на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл. 74 КСО и е издадено Разпореждане № [ЕГН] от 01.10.2008 г. /л. 37 гр. – 39/. Поради получен размер на пенсията - 165, 99 лв. е запазен по-благоприятният ѝ размер, определен с разпореждането от 01.07.2008 г. – 176,86 лева.

За периода от 2009 г. – 2021 г. са последвали множество преизчисления и индексации, за които са представени доказателства по преписката /л. 40-55/.

С разпореждане № 212113014975 от 01.01.2021 г. /л. 54/, на основание чл. 10 от Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване /ЗБДОО/ за 2021 г. и съобразно чл. 75, ал. 4 КСО, размерът на пенсията за инвалидност поради общо заболяване /ИОЗ/ на М. Р. е определен на 315 лева.

Предвид законодателните изменения в разпоредбата на чл. 75, ал. 1 КСО размерът на

пенсията за ИОЗ на жалбоподателката е преизчислен на основание § 7е, ал. 3 от ПЗР на КСО с разпореждане № 21221352432 от 01.01.2022 г. /л. 56,57/ на длъжностно лице по пенсионното осигуряване от 25.12.2021 г. в по-благоприятния размер, съгласно чл. 75, ал. 4 КСО, а добавката по чл. 84 КСО е с размер на 179, 07 лева (26, 5 % от 675, 75 лв.). Зачетен е осигурителен стаж от 29 години, 09 месеца и 17 дни.

Разпореждането е обжалвано по административен ред в срока по чл. 117, ал. 2 от КСО пред ръководителя на ТП на НОИ – С. град с жалба -вх. № 1012 – 21 – 872 от 13.06.2022 г.

С Решение № 2153-21-245/06.07.2022 г. на директора на ТП на НОИ С. - град жалбата е отхвърлена като неоснователна. В хода на оспорване по административен ред, органът е приел, че по силата на чл. 23 от НПОС, зачетения осигурителен стаж на пенсионерите за ИОЗ, какъвто е настоящия случай, изцяло се умножава по новия процент - 1,35 за зачетените години и съответната пропорционална част от него за зачетените месеци. Обосновал е извод, че е спазена и разпоредбата на §7е, ал. 3 от ПЗР на КСО, като преизчисленият размер от 25.12.2021 г. е по - благоприятен от получавания до тази дата размер на пенсия.

Оспореното решение е получено лично от жалбоподателката на 13.07.2022 г. и е оспорено на 22.07.2022 г., чрез административния орган.

По делото са приети като доказателства представените такива с жалбата и с молба от 24.10.2022 г. на оспорващата, както и тези съдържащи се в административната преписка и допълнително представените от ответната страна, с молба от 31.10.2022 г.

По делото е прието без оспорване от страните заключение по назначената съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като компетентно, обективно и кореспондиращо си със събраните по делото доказателства.

Според заключението на вещото лице Ж. размерът на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на М. Р. към 25.12.2021 г. следва да се преизчисли със средномесечния осигурителен доход за 2001 г., т.е. – 242,96 лева.

При така установената фактическа обстановка и съобразно чл. 168, ал. 1 от АПК във вр. с чл. 146 от АПК, Административен съд – София – град прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на обжалване акт и тъй като е изготвена от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, тя е допустима за разглеждане, но разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ КСО разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното, обжалваното пред съда решение се явява издадено от компетентен орган.

В хода на съдебната проверка не се констатираха съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО, вр. чл. 59, ал. 2 от АПК, като горестоящият орган е изложил подробни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба.

Спорът в настоящото производство е относно приложението на материалния закон и се свежда до това дали при извършеното преизчисляване на пенсията на основание §

7е от ПЗР на КСО е следвало да се използва средномесечният осигурителен доход за 2001 г. в размер на 242,96 лв. или средномесечния осигурителен доход за 2007 г. - 398, 17 лв. /в какъвто смисъл са възраженията на жалбоподателката/.

Настоящият състав намира за неоснователни аргументите на оспорващата по следните съображения:

Доходът, от който се изчислява размерът на пенсията се определя, като средномесечния осигурителен доход за страната (определян от НОИ) за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията, се умножи с индивидуалния коефициент на лицето - чл. 70, ал. 3 от КСО.

Страните не спорят, че с разпореждане № [ЕГН] от 01.07.2008 г. /л. 37/ личната пенсия за ИОЗ на М. Р. е определена на 176, 86 лева. Впоследствие с разпореждане № [ЕГН] от 01.10.2008 г. пенсията за ИОЗ е преизчислена на основание § 7а от ПЗР на КСО. С тази норма е прието, че пенсиите отпуснати до 31.12.2007 г. се преизчисляват от 01.10.2008 г. като индивидуалният коефициент на лицето се умножава по средномесечния осигурителен доход за страната 2007 г. - 398, 17 лв., след което размерът на пенсията се определя при условията и по реда на чл. 70, 75 и 79 от КСО. Преизчисляването се извършва, ако това е по-благоприятно за лицето.

Съобразявайки горепосочените разпоредби органът по пенсионно осигуряване е преизчислил пенсията за ИОЗ на 165,99 лева, като е запазил размерът от 176, 61 лв., тъй като се явява по - благоприятен.

С оспореното в настоящото производство решение е потвърдено разпореждането на длъжностното лице по ПО, с което на жалбоподателката е преизчислен размерът на пенсията на основание § 7е, ал. 1 от ПЗР на КСО (в сила от 25.12.2021 г.). Тази норма предвижда, че отпуснатите с начална дата до 24.12.2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. с процент 1,35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. По силата на § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО преизчисляването по ал. 1 се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. включително. В ал. 3 е регламентирано, че преизчисляването на пенсиите по ал. 1 се извършва, ако това е по – благоприятно за лицето.

От цитираните разпоредби е виден установеният от 25.12.2021 г. нов ред за определяне на размера на пенсиите, като с §7е от ПЗР на КСО, този нов ред се прилага и спрямо пенсиите, отпуснати до въвеждането му – до 24.12.2021 г. Преизчисляването на пенсиите по този ред е както следва: всяка година осигурителен стаж без превръщане по чл.104 от КСО, се умножава по по-висок процент – 1,35 и съответната пропорционална част от него за месеците осигурителен стаж отново без превръщане.

Съгласно чл. 23 от НПОС, когато лицето има осигурителен стаж от различни категории, при определяне на продължителността му за правото и размера на пенсията за ИОЗ осигурителният стаж не се превръща от една категория в друга. Съгласно тази норма, при пенсия за ИОЗ, какъвто е настоящият случай, категориен стаж не се преобразува на основание чл. 104 от КСО. Зачетенят осигурителен стаж на пенсионерите с пенсии ИОЗ, изцяло се умножава по новия процент - 1,35 за зачетените години и съответната пропорционална част от него за зачетените месеци. Цитираната разпоредба е императивна и пенсионният орган, работещ в условията на обвързана компетентност, е длъжен стриктно да я приложи.

Съдът намира, че в настоящия случай пенсионният орган правилно е приложил разпоредбата на §7е от ПЗР на КСО. М. Р. има безспорно зачетен осигурителен стаж от 29 години 09 месеца и 17 дни след дата на инвалидизиране. За изчисляване на размера на пенсията е приложен новия процент от 1,35, като са определени нови проценти именно на база този стаж - 29 години и 09 месеца x 1.35% = 40.16%. По новия процент е умножен и стажът на жалбоподателката по чл. 75. ал. 2 от КСО, който е 07 години и 08 месеца: 07 години и 08 месеца x 1,35% = 10.35%. Предвид обстоятелството, че М. Р. е инвалид втора група, съгласно ЕР № 0064/006 от 11.01.1995 г. на ТЕЛК трайно намалена работоспособност, на основание чл. 75. ал. 2. т. 2 от КСО, последният процент е редуциран с коефициент 0.7, т.е. 10.35 % x 0.7 = 7.25%.

Определен по горния начин, общият процент осигурителен стаж на Р. е правилно изчислен на 47.41 % (40.16 % + 7.25 % = 47.41 %).

Преизчислението на пенсията е извършено при спазване на § 7е, ал. 3 от ПЗР на КСО, като определеният от 25.12.2021 г. размер - 330,52 лв., съгласно чл. 75, ал. 4 КСО приравнен към минималния за този вид пенсия – 388,50 лева се явява по-висок /по-благоприятен/ от получавания до тази дата размер на пенсията 315,00 лв. /определен с Разпореждане № 21213014975 от 01.01.2021 г. – л. 54/.

Съдът счита за неоснователно възражението, че получаваната след 25.12.2021 г. от М. Р. пенсия за ИОЗ е следвало да се преизчисли на база средномесечен осигурителен доход за 2007 г., а цитираната практика в представената писмена защита за неотнормима към делото. Настоящият случай касае преизчисляване на пенсия, съгласно нов § 7е, ал. 1 от ПЗР на КСО, обн. ДВ, бр. 77 от 2021 г., в сила от 25.12.2021 г., а цитираното решение на ВАС е по дело от 2017 г. и касае правилното прилагане на нормата на § 7а от ПЗР на КСО. Нещо повече, установи се по делото, че преизчисленият с разпореждането от 01.10.2008 г. размер на пенсията от 165,99 лв. на база средномесечен осигурителен доход за 2007 г. – 398,17 лв. е бил по-неблагоприятен от предходния 176,86 лв. /определен с разпореждане № [ЕГН]/01.07.2008 г. – л. 37/, поради което отново за формиране на пенсията за ИОЗ е бил използван средномесечния доход за страната от 2001 г. – 242,96 лв. В този смисъл е и заключението на в.л. Ж., която сочи, че преизчисляването на размера на личната пенсия на Р. към 25.12.2021 г. следва да се извърши със средномесечния осигурителен доход за 2001 г. Съдът кредитира заключението на ССЕ като компетентно изготвено и кореспондиращо с доказателствата по делото.

В тази връзка следва да се отбележи, че преизчисляването на пенсията на оспорващата за всяка една година е ставало с отделни разпореждания на длъжностно лице по "ПО", т.е. с отделни административни актове, които не са били оспорени и са породили своите правни последици за съответния период, поради което и не съществува възможност за преуреждането на този вид правни последици понастоящем чрез оспорване на извършените преизчисления по реда на §7е, ал.1 ПЗР на КСО.

По така изложените съображения жалбата е неоснователна и като такава не следва да се уважава.

По делото е направено своевременно искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, което съда с оглед изхода на спора намира за основателно и следва да бъде уважено. На ответника следва да се присъди сумата от 100 лева, на основание чл. 24, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ. Съдът намира за

неоснователно възражението на жалбоподателката за недължимост на разноси за настоящия спор аргументирано с разпоредбата на чл. 120 от КСО. Цитираната норма касае освобождаване на оспорващия само от внасяне на държавна такса, но не и от разноси по делото.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК във връзка с чл. 118, ал. 3 от КСО, Административен съд София - град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Т. Р., подадена чрез адв. П. А., срещу Решение № 2153-21-245/06.07.2022 г. на директора на ТП на НОИ - С. - град, с което е потвърдено разпореждане № 21221352432/01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

ОСЪЖДА М. Т. Р. с ЕГН - [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ - С.-град сумата от 100 (сто) лева - юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: